# PROGRAMOVACIE JAZYKY PRE VSTAVANÉ SYSTÉMY

Cvičenie 3

### NÁPLŇ CVIČENIA

- 1. Komplexné čísla.
- 2. Jednorozmerné polia.
- 3. Jednoduché funkcie a práca na úlohách.

### Komplexné čísla (C99)

- Jazyk C pozná okrem reálnych čísel aj imaginárne a komplexné čísla.
- C99 komplexné čísla sú povinné, imaginárne voliteľné.
- o C11 komplexné aj imaginárne čísla sú voliteľné:
  - komplexné čísla nie sú podporované, ak je definované makro \_\_STDC\_NO\_COMPLEX\_\_
  - imaginárne čísla **sú** podporované, ak je definované makro \_\_STDC\_IEC\_559\_COMPLEX\_\_
- o GCC umožňuje pracovať len s komplexnými číslami.

## Komplexné čísla (C99)

• Definícia:

```
double _Complex z = 1 + 1*I;
double complex y = 1;
```

• Hlavičkový súbor <complex.h>:

http://en.cppreference.com/w/c/numeric/complex

- makrá:
  - o complex, I
- funkcie:
  - o creal, cimag, cabs, carg, conj
  - o cexp, clog, cpow, csqrt
  - o trigonometrické (csin, casin,...) a hyperbolické (csinh, casinh,...)

## Komplexné čísla (C99) - ukážka

```
☐ #include <stdlib.h>
     #include <stdio.h>
     #include <math.h>
    #include <complex.h>
   double complex nacitajKomplexneCislo() {
         double real, imag;
         scanf("%lf%lf", &real, &imag);
         return real + imag*I;
10
11
   = int main(int argc, char** argv) {
12
         double complex a;
13
         double complex b;
14
15
         printf("Zadaj realnu a imagiarnu cast komplexneho cisla\n");
16
         a = nacitajKomplexneCislo();
17
18
         b = 1 + 1*I;
         printf("Sucet komplexnych cisel %.2f%+.2fi a %.2f%+.2fi = %.2f%+.2fi.\n",
19
20
                 creal(a), cimag(a), creal(b), cimag(b),
                 creal(a + b), cimag(a + b));
         printf("Podiel komplexnych cisel je %.2f%+.2fi.\n",
22
                 creal(a / b), cimag(a / b));
23
         printf("Goniometricky tvar komplexneho cisla %.2f%+.2fi je "
24
25
                "%.2f*(cos%.2f+sin%.2fi).\n",
                 creal(a), cimag(a), cabs(a), carg(a)/M PI * 180, carg(a)/M PI * 180);
26
27
         return 0;
28
```

### JEDNOROZMERNÉ POLIA

- o Pole sa alokuje ako súvislý blok pamäte.
- o Jazyk C pozná 3 typy polí:
  - polia konštantnej známej veľkosti (veľkosť je známa pri preklade) – dátový segment, zásobník
  - polia voliteľnej veľkosti (C99) (veľkosť je známa až za behu) – zásobník
  - dynamicky alokované polia (veľkosť je známa až za behu) – halda

#### • Definícia:

```
int pole[30];
int pole[n];
int pole[0] = {}; //gcc
int pole[] = {1,2,3,4,5,6};
int pole[20] = {}; //gcc
int pole[10] = {[4]=1,2,3,[9]=10};
int pole[n] = {1,2,3};
int pole[n] = {};
```

## JEDNOROZMERNÉ POLE AKO PARAMETER FUNKCIE

• Vo všeobecnosti neexistuje možnosť získať z poľa, ktoré bolo odovzdané funkcii ako parameter, informáciu o počte prvkov. Preto je nutné odovzdávať do funkcie nielen pole, ale aj informáciu o počte prvkov.

#### • Ukážka:

```
void vypisPole(int n, int pole[n]) {
    for (int i = 0; i < n; i++) {
        printf("%d ", pole[i]);
    }
    printf("\n");
}</pre>
```

## JEDNOROZMERNÉ POLE AKO PARAMETER FUNKCIE

• Vo všeobecnosti neexistuje možnosť získať z poľa, ktoré bolo odovzdané funkcii ako parameter, informáciu o počte prvkov. Preto je nutné odovzdávať do funkcie nielen pole, ale aj informáciu o počte prvkov.

#### O Ukážka:

```
void vypisPole(int n, int pole[n]) {
    for (int i = 0; i < n; i++) {
        printf("%d ", pole[i]);
    }
    printf("\n");
}</pre>
```

## Jednorozmerné pole ako parameter funkcie - príklad

• Aký bude výstup z nasledujúceho programu?

```
= #include <stdlib.h>
     #include <stdio.h>
 3
   void funkcia(int n, int pole[n]) {
         printf("Pocet prvkov v poli odovzdanom ako parameter je: %ld\n",
                  sizeof(pole)/sizeof(int));
     int main(int argc, char** argv) {
10
         int pole[10] = {};
         printf("Pocet prvkov v poli je: %ld\n", sizeof(pole)/sizeof(int));
11
12
         funkcia(10, pole);
13
14
         return 0;
```

### UžITOČNÉ FUNKCIE A KONŠTANTY

- <stdlib.h> (http://en.cppreference.com/w/c/numeric/random):
  - rand() generuje náhodné celé čísla z intervalu <0, RAND\_MAX>
  - srand() inicializácia generátora náhodných čísel
    - srand(time(NULL)) "náhodná" inicializácia //<time.h>

### ÚLOHY – JEDNODUCHÉ FUNKCIE A PROGRAMY

- Vytvorte funkcie (navrhnite parametre a návratový typ), ktoré umožnia:
  - naplniť pole odovzdané ako parameter náhodnými celými číslami z intervalu <a, b>;
  - nájsť minimum v poli celých čísel odovzdanom ako parameter;
  - naplniť pole odovzdané ako parameter náhodnými komplexnými číslami z množiny < a, b > x < a, b > i;
  - nájsť komplexné číslo s minimálnou absolútnou hodnotou v poli komplexných čísel odovzdanom ako parameter;
  - vypísať všetky prvky v poli komplexných čísel odovzdanom ako parameter buď v algebraickom alebo goniometrickom tvare (typ výpisu bude určovať dodatočný parameter funkcie);
  - utriediť pole komplexných čísel odovzdané ako parameter podľa absolútnej hodnoty vzostupne alebo zostupne (typ triedenie bude určovať dodatočný parameter funkcie);
  - vypísať súčet dvoch polynómov, ktorých koeficienty sú komplexné čísla.
- Vytvorte jednoduché programy, ktoré umožnia:
  - vyriešiť kvadratickú rovnicu (z klávesnice sa zadajú 3 reálne čísla predstavujúce koeficienty kvadratickej rovnice) v obore komplexných čísel,
  - hrať hru "myslím si číslo" počítač vygeneruje náhodné číslo z daného intervalu a úlohou hráča je ho uhádnuť.

## ÚLOHY – BONUSOVÉ

- Vytvorte funkcie, ktoré umožnia:
  - vypočítať a vrátiť hodnotu komplexného polynómu v danom komplexnom čísle (využite Hornerovu schému);
  - vypísať súčin dvoch komplexných polynómov (koeficienty polynómov sa budú odovzdávať do funkcie ako polia komplexných čísel);
  - vypísať podiel dvoch komplexných polynómov (koeficienty polynómov sa budú odovzdávať do funkcie ako polia komplexných čísel).

# ÚLOHY NA ALGORITMIZÁCIU

- Vytvorte funkcie (navrhnite parametre a návratový typ), ktoré umožnia:
  - vykresliť pomocou symbolu \* plný/prázdny obdĺžnik;
  - vykresliť pomocou symbolu \* plný/prázdny rovnoramenný trojuholník, ktorého výška sa zhoduje s dĺžkou základne;
  - vykresliť pomocou symbolu \* šachovnicu daných rozmerov;
  - vykresliť pomocou symbolu \* vnárajúce sa obdĺžniky;
  - vykresliť na šachovnici rozmerov nxn n dám tak, aby sa navzájom neohrozovali;
  - vypočítať a vrátiť kombinačné číslo;
  - vypísať *n*-tý riadok Pascalovho trojuholníka;
  - vypísať všetky kombinácie (s opakovaním / bez opakovania) celých čísel z intervalu <0, n>;
  - vypísať všetky variácie (s opakovaním / bez opakovania) celých čísel z intervalu <0, n>;
  - vypísať všetky permutácie celých čísel z intervalu <0, n>.